

CONTACTPERSOON P.C.G.P. Laan

TELEFOON 0229 252200

EMAIL p.laan@hoorn.nl

UW BRIEF VAN

AAN

de Leden van de Tweede Kamer van de
Staten-Generaal

ZAAKNUMMER

BIJLAGEN

ONDERWERP Financiële tekorten Westfries
gemeenten

Hoorn, 1 juli 2019

Geachte Leden van de Tweede Kamer van de Staten-Generaal,

Met deze brief willen wij namens de Westfriesse gemeenten uitspreken dat wij verbijsterd en verontrust zijn over onze financiële afhankelijkheid van het Rijk en de gevolgen daarvan voor onze inwoners. Wij doen een dringend beroep op de leden van de Tweede Kamer om gemeenten meer financiële armslag te geven. Want door de meicirculaire 2019 komen wij in grote financiële problemen. De leefbaarheid in onze gemeenten komt hiermee onder druk te staan.

Zonder drastische maatregelen kunnen wij de komende jaren de begroting niet sluitend krijgen. De diverse bezuinigingsronden, die onze gemeenten de afgelopen jaren hebben moeten doorvoeren, hebben ervoor gezorgd dat de rek erbij de gemeenten uit is. Het ontbreekt ons aan financiële slagkracht om deze nieuwe tegenvaller op te kunnen vangen. Wij vinden dit onverteerbaar en kunnen niet aan onze inwoners uitleggen dat het Rijk over 2018 ruim 11 miljard euro overhoudt, terwijl gemeenten met ingrijpende maatregelen moeten komen om de tekorten op te lossen.

De rekening van de maatregelen die wij moeten nemen, komt uiteindelijk bij onze inwoners te liggen. Wij zien geen andere uitweg dan de lastendruk voor onze inwoners substantieel te verhogen, alleen om de tekorten die er nu zijn, weg te kunnen werken. Er blijft daarna geen geld meer over om te investeren in andere beleidsterreinen, waarover wij juist met het Rijk afspraken hebben gemaakt in het Interbestuurlijk Programma (IBP). Als gevolg hiervan moeten enkele gemeenten nu al ingrijpende besluiten overwegen en ambities op meerdere zware maatschappelijke opgaven 'on hold' zetten.

Wij doen wat we kunnen binnen onze bevoegdheden. Wij nemen alle noodzakelijke maatregelen, maar wij zien wel een almaar kleiner wordend financieel kader.

Het trap-op-trap-af principe leidt tot een onredelijke en ongewenste uitkomst, door de onderuitputting bij het Rijk. Het principe zorgt voor grote financiële instabiliteit bij gemeenten. De constante fluctuaties in het gemeentefonds maken het voeren van solide financieel beleid in feite onmogelijk.

Het Rijk heeft de accressen 2018-2022 voor het gemeentefonds in de maartcirculaire 2018 flink verhoogd om de genoemde maatschappelijke opgaven in het IBP aan te pakken. Daarna zijn deze accressen echter, op het jaar 2019 na, alleen maar gedaald. Het jaar 2019 kent -als er niets wordt gewijzigd in de aanpak- hetzelfde scenario als 2018: door onderuitputting bij het Rijk moeten gemeenten in 2020 weer accres inleveren.

Daarnaast zien wij de uitgaven voor het sociaal domein flink stijgen. De oorzaken zijn divers en bekend: er zijn aantoonbaar meer mensen die van de zorg gebruik maken. Jeugdzorg is een open-eind-regeling waarin steeds duurder moet worden geïndiceerd. En de transformatie is in feite net pas in gang gezet. Die transformatie moest er voor zorgen dat de zorg efficiënter en effectiever wordt. Naar nu blijkt kan de jeugdzorg niet worden uitgevoerd met de door het Rijk beschikbare gestelde middelen. Concreet betekent dit, dat gemeenten tekorten uit eigen middelen moeten dekken.

De financiële zorgen stapelen zich op voor gemeenten. De incidentele extra middelen die wij bij de meicirculaire 2019 voor dit doel hebben gekregen, zorgen slechts voor een tijdelijke, kleine verlaging van de tekorten.

Wij vragen u daarom met klem maatregelen te nemen, die leiden tot echte verlichting van de financiële zorgen bij gemeenten. Wij kunnen nu niet (be)sturen op noodzakelijke ontwikkelingen zoals de energietransitie, het bouwen van nieuwe woningen of de aanpak van schulden. Geef gemeenten een solide positie, gebaseerd op de gelijkwaardigheid zoals die in het Interbestuurlijk Programma is afgesproken.

Hoogachtend, namens de gemeentebesturen van Westfriesland,